

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola által indítandó gyógypedagógia alapképzési szak-pszichopedagógia szakirány nyilvántartásba vétele

A MAB Testület 2024/5/V/3. sz. határozata

A Testület nem támogatja a gyógypedagógia alapképzési szak-pszichopedagógia szakirány indítását az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán.

A Testület által elfogadott kollégiumi indoklás a MAB Testület határozatához

A szakot felépítő tudományágak, szakterületek, valamint az ezeket megjelenítő ismeretkörök és tantárgyak a KKK-ban jelzett kredittartományokhoz való illesztése nem megfelelő. A szakot felépítő ismeretkörök és tantárgyak kredittartománya nem került megfeleltetésre a KKK-ban meghatározott kredittartományokkal. Ennek oka, hogy a KKK 8.1.1.c pontja a szakiránybővítőről úgy rendelkezik, hogy „a választott szakirányt bővítő, a közoktatás területein pedagógiai jellegű feladatok ellátását erősítő, vagy második szakirány gyógypedagógiai ismeretei 50–70 kredit.” A szakiránybővítőnek nem az indítani tervezett szakiránynak megfelelő tantárgyakat kell tartalmaznia. A szakindítási dokumentumban azonban a szakiránybővítő tantárgyai a pszichopedagógia szakirányhoz szorosan kapcsolható ismereteket jelenítik meg. Így a szakirány és a szakiránybővítő tantárgyai együttesen fedik le a pszichopedagógia szakirány képzési programját, (56+52 kredittel) így túllépve a KKK-ban megadott 70 kredites felső határt. A gyógypedagógus képzés szabályozása szerint alapesetben két szakirányon kell végezniük a hallgatóknak. Illetve egy szakirányon és szakiránybővítőn, de a szakiránybővítőnek már nem a szakirány tudásanyagát, hanem a „a közoktatás területein pedagógiai jellegű feladatok ellátását erősítő” kompetenciafejlesztést kell tartalmaznia. A két szakirány végzése esetén a hallgatók túllépik a képzés 240-es kreditszámát.

Az elmélet-gyakorlat aránya nem felel meg a szak KKK-ban meghatározott orientációnak. A KKK szerint a szak orientációja kiegyensúlyozott, tehát az elmélet-gyakorlat arányának 40–60 százalék közé kell esni. A benyújtott szakindítási anyagban a 240 kreditből mindössze 40 kredit a kollokviummal záródó előadás, ami még a 20 %-os elméleti arányt sem éri el. A tantervben az ismeretkörök megnevezésénél magasabb elmélet-gyakorlat arány található, de mivel a tantárgyleírásoknál hiányzik az ismeretátadási módszer, nem ítéltető meg ennek pontossága.

A KKK-ban meghatározott minden kompetenciaelem hozzá lett rendelve a szak valamely tárgyához, ez azonban nem minden esetben biztosítja a kompetenciaelem elérését is. A képzési program ismeretanyagából hiányoznak a nyelvtudományok, a képesség és személyiségfejlesztés (ez később a szakiránybővítő ismeretek között részben megjelenik), valamint hiányzik a teljes tantervből a mozgásfejlesztés. A gyógypedagógiai gyakorlati módszertani ismeretek csak a tanulási zavar, ezen belül is az írás-olvasás-számolási zavar bemutatásán keresztül valósul meg ebben az ismeretkörü részben. Egyéb tartalmak, mint a komplex nevelő, oktató, fejlesztő, habilitációs és rehabilitációs eljárások, terápiák, ezek felépítése, megtervezése, levezetése (általában vagy egyéb tanulói csoportokra vonatkoztatva) nem jelenik meg a tantervben.

Pszichopedagógiai szakirány bővítő ismeretkörbe három olyan tantárgy is besorolásra került, melyek szakmai tartalmát tekintve nem illeszkednek a szakirány ismeretanyagához (Bevezetés az etikába, Bevezetés a kereszténységbe, Az egyház társadalmi tanítása kurzusok). Így a szakirány bővítésére vonatkozó nevesített 52 kreditből csak 41 kredit köthető szorosan a szakiránybővítéshez.

A teljes tantervet figyelembe véve hiányosan vagy nem elég hangsúlyal jelennek meg a KKK-ban előírt, a szak szempontjából kiemelkedően releváns témák is, mint a kórélettan, nevelés- és oktatásemélet, alternatív reformpedagógiák, pedagógiai projektek, hátrányos helyzetű tanulók, a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséget mutató tanulók vagy az aktivitás- és figyelemzavaros személyek ellátása.

Hiányzik továbbá az idegen nyelvi kompetencia fejlesztését szolgáló tantárgy is.

Az egyes tantárgyak kreditértékének kialakítása során nem egységesen került alkalmazásra az a szabály, mely szerint az ECTS keretei között 1 kredit 30 óra teljes tanulási időráfordítást fejez ki. A szakirány illetve szakiránybővítő tantárgyai közül több tantárgy esetében jelennek meg indokolatlanul magas kreditszámok, alacsony óraterhelés mellett. Például: „A gyógypedagógia intézményrendszere – intézménylátogatás” kiemelkedően magas kreditszámú, 8 kredit, és csak 45/15 óra gyakorlat tartozik hozzá. Ugyanígy a „Gyógypedagógiai gyakorlat (lakhatás)”, és a „Gyógypedagógiai gyakorlat (foglalkoztatás)” tantárgyak 6 – 6 kreditesek, és mindössze 30/15 kontaktóra kapcsolódik hozzájuk.

A tantárgyleírásokból hiányozik az ismeret átadásában alkalmazandó módszerek és az ismeretellenőrzési módszerek leírása.

Az oktatási eszköztár és az ismeretellenőrzési módszerek nem részletezettek a tantárgyleírásokban, így ezek hatékonysága nem ítéltető meg.

A gyakorlati képzés összhangban van a szak célkitűzéseivel, szervezetsége az intézményben zajló és az intézményen kívüli (szakmai gyakorlat) képzés során megfelelő.

A szakfelelős az intézménynek „akkreditációs” nyilatkozatot adott, teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT) főiskolai docens. Több éves oktatói és kutatói tapasztalattal rendelkezik, szakmai kompetenciája, kutatási területe összhangban van a szak képzési programjával, e szakterületen igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel rendelkezik, megfelel a szakfelelőssel szemben támasztott követelményeknek.

A szakirány felelős kutatási területe, oktatási tevékenysége illeszkedik az általa gondozott szakirányhoz.

Az egyes tantárgyak felelősei az adott területeken oktatói tapasztalattal rendelkeznek, hazai és nemzetközi publikációs tevékenységük, szakmai kompetenciájuk megfelelő és összhangban van a tantárgyakkal, amelyeknek felelősei. Az oktatói kör szaktárgyi jártassága, gyakorlata, tudományos aktivitása és eredményessége, az oktatók alkalmazási feltételei, az oktatói terhelés arányai megfelelő háttérrel adnak a szak alapszintű oktatásához.

A képzés tárgyi feltételei rendelkezésre állnak; a korszerű infrastruktúra, beleértve a számítás- és oktatástechnikai felszereltséget, lehetővé teszi a szakon folyó alapképzés megvalósítását.

I.1.-I. 2. A tanterv, a tantárgyi programok, tantárgyleírások szakmai tartalmának megfelelése	
A szak képzési és kimeneti követelményeiben (KKK) leírtak	nem felel meg
A szakmai tartalmak (tantárgyleírások, megadott szakirodalmak) biztosítják-e a képzési cél, az előírt kimeneti kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség) elérését az adott képzési időn belül.	nem felel meg
I.3. A tervezett képzési folyamat, a módszerek, eszközök, eljárások megfelelése	
a) A tanulástámogatás intézményi eszközrendszere (tananyag, segédletek, tutor/mentor rendszer), az oktatási módszertan (ismeretátadási módok) korszerűsége, alkalmassága a hatékony ismeretszerzésre.	nem felel meg
b) A gyakorlati képzés összhangja a szak orientációjával, körülményei, szervezetsége az intézményben zajló és az intézményen kívüli (szakmai gyakorlat) képzés során.	megfelel
c) Az ismeretellenőrzési, értékelési módszerek, eljárások (beleértve a záróvizsgát is) alkalmassága a valós hallgatói tudás és teljesítmény mérésére.	nem felel meg
II. A képzés személyi feltételei	
II.1. A szakfelelős és/vagy szakirány-felelős(ök) megfelelése	megfelel
II.2. A szakon oktatók	
a) A felelősök (ismeretkör, ill. ismeretkörbe nem tartozó, önálló tantárgy felelősei) megfelelése.	megfelel
b) A szak összes intézményi oktatójának, a teljes oktatói körnek a megítélése	megfelel
III. Szakterületi infrastrukturális feltételek	
Infrastrukturális alapfeltételek (tantermek, előadótermek, laboratóriumok, műhelyek, gyakorlóhelyek és felszereltségük) és az oktatási eszköztárak (számítástechnikai, oktatástechnikai ellátottság stb.), valamint a (intézményi és azon kívüli) gyakorlati képzés feltételei.	megfelel
Könyvtári ellátottság és a szolgáltatások, kötelező szakirodalmak elérhetősége, szakdolgozatok elkészítésének feltételei, tanulást segítő eszközök, tankönyv, jegyzet ellátás stb. (idegen nyelven folyó képzésben az adott idegen nyelvű anyaggal).	megfelel

M A B

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

Fejlesztési javaslatok:

1. A KKK-ban meghatározott elvárásoknak megfelelő képzési program kialakítása.
2. Javasolt az oktatói kör publikációs tevékenységének a növelése azon tématerületeken, melyeknek felelősei a képzésben.

Budapest, 2024. szeptember 27.

Prof. Dr. Csépe Valéria
a MAB elnöke